

گلو درد استرپتوکوکی

و مسؤولیت سنگین والدین و مراقبین سلامت مدارس

دکتر مجتبی رفیعی

سرشناسه: رفیعی، مجتبی، ۱۳۴۲ -

عتوان و نام‌پیدا آور: گلودرد استرپتوکوکی و مسئولیت سنگین والدین

و مراقبین سلامت مدارس / مجتبی رفیعی.

مشخصات نشر: اصفهان، هشت بهشت، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۲۴ ص، ۱۱×۱۷ س.م.

شابک: 978-964-6500-38-9

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: تنفس -- اندام‌ها -- عفونت‌های کودکان

موضوع: کودکان -- بیماری‌های تنفسی -- پرستاری و مراقبت

موضوع: بیماری‌های واگیر در کودکان

رده بندی کنگره: ۷۱۳۸۹ گ ۷ / ر ۴۳۱ RJ

رده بندی دیویی: ۹۲۲/۶۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۳۴۸۷۱

گلودرد استرپتوکوکی

دکتر مجتبی رفیعی

مدیر تولید: معصومه جمالی مهر | ناظر فنی: محمد ثابت‌قدم

صفحه‌آرا: اصفه قاصدی پور

لیتوگرافی: پارسا | چاپ: فرزانه | صحافی: دی

تعداد: ۳۰۰۰ نسخه | قیمت: ۵۰۰ تومان | چاپ اول: ۱۳۸۹

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۵۰۰-۳۸-۹

اصفهان، نشر هشت بهشت - تلفن: ۰۹۱۳۳۲۹۳۱۱۹ - ۰۹۱۳۳۱۹۷۶۷۸

تقدیم به تمامی مراقبین سلامت مدارس که با تلاش و کوشش خستگی ناپذیر خود بهترین خدمت را در جهت حفظ، تأمین و ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان انجام می دهند.

مقدمه

در طول آموزش تئوری و عملی دوره پزشکی با بیماران مختلفی مواجه شدم که در نوبت عمل جراحی تعویض دریچه قلب بودند. که هم هزینه زیادی را برای بیماران به بار داشت و هم عوارض مصرف قرص ضد انعقاد وارفارین تا آخر عمر مطرح بود. در سابقه بیمار ذکر شده بود حدود ۵ تا ۱۰ سال پیش دچار گلو درد چرکی استرپتوکوکی از نوع بنامولیتیک گروه A شده و به علت عدم درمان و یا درمان ناقص دچار عارضه قلبی شده و حالا بعد از چند سال نارسایی قلبی پیدا کرده و باید تحت عمل جراحی تعویض دریچه قرار گیرد. خانم جوان ۲۱ ساله‌ای که یک سال بعد از عروسی متوجه تنگی نفس پیش رونده شده با گذشت زمان هر روز شدیدتر می شد تا جایی که دیگر قادر به جازو کردن یک اتاق هم نبود از چند عدد پله که بالا می رفت، دچار تنگی نفس شدید می شد. بالاخره در

معاینه و در اکوکاردیوگرافی متوجه نارسایی دریچه میترال به دنبال یک گلو درد چرکی استرپتوکوکی در چند سال گذشته شدند. به علت جوان بودن برای او دریچه فلزی گذاشتند و برای پیشگیری از انعقاد خون در این دریچه فلزی قرص وارفارین که یک ضد انعقاد است؛ برای او مادام العمر تجویز شد. در صورت مصرف کم قرص وارفارین خطر انعقاد و ایجاد لخته خون در دریچه فلزی وجود دارد و می‌تواند این لخته در عروق قلب سکنه قلبی، در ریه آمبولی ریه و در مغز سکنه مغزی ایجاد کند و جان بیمار را به خطر اندازد. و در صورت مصرف زیادتر از حد مجاز، خون بیمار بسیار رقیق شده و فاکتورهای انعقادی عملکردشان مختل شده و خون‌ریزی خود به خودی از راه گوارش و یا لثه‌ها روی می‌دهد و در صورت ایجاد زخم در بدن به راحتی خون‌ریزی بند نمی‌آید. لذا هر چند روز یکبار از این بیماران آزمایش خون می‌گیرند تا زمان انعقاد بین ۱/۵ تا ۲ برابر حد معمول نگاه داشته شود و روی آن دوز مصرف قرص وارفارین را تنظیم می‌کنند. این از مصیبت کاربرد دریچه فلزی و اما برای افراد مسن از دریچه حیوانی استفاده می‌کنند این بیماران نیازی به مصرف قرص وارفارین ندارند. چون خطر لخته شدن خون در دریچه حیوانی نیست اما مشکل بیماران این است که حدود ۱۰ سال بعد باید این دریچه حیوانی دوباره تعویض شود زیرا این دریچه نیز به علت آنتی بادی موجود در خون که علیه دیواره میکروب استرپتوکوک ساخته شده باعث از بین رفتن دریچه حیوانی می‌شود. فرضیه‌ای این‌جا مطرح است که شباهت بین DNA موجود در دیواره میکروب و DNA دریچه قلب خصوصاً دریچه میترال وجود دارد و سیستم دفاع به اشتباه به غیر از حمله به DNA دیواره میکروب به DNA دریچه

قلب نیز آسیب می‌رساند و باعث نارسایی آن و متعاقباً علانم بیماری قلبی می‌شود.

این داستان تأسفبار به علت عدم آگاهی صحیح از درمان به موقع و درست گلو درد چرکی استرپتوکوکی است و همین‌جا مسؤولیت مهم مسئولین محترم آموزش و پرورش خصوصاً مربیان بهداشت روشن می‌شود که در صورت دادن آموزش صحیح به دانش آموزان و یا تشخیص به موقع بیمار و ارجاع آن به پزشک. چه خدمت بزرگی انجام شده و مسلماً در پیشگاه حق تعالی اجر و پاداش عظیمی دارد. امیدوارم خداوند توفیق ادای این وظیفه را به همه ما عطا فرماید.

دکتر محبتی رفیعی

پزشک شاغل در آموزش و پرورش منطقه جی

استان اصفهان

گلو درد استرپتوکوکی:

گلو درد استرپتوکوکی یکی از بیماری‌های نسبتاً شایع اطفال است به خصوص در سنین ۵ تا ۱۲ سالگی که در فصل زمستان شیوع بیشتری دارد (۵۰٪ موارد با مقایسه ۵٪ در فصل تابستان)، اهمیت این گلو درد به خاطر ارتباطی است که بین این بیماری و تب روماتیسمی وجود دارد.

تشخیص زودرس و درمان به موقع و صحیح و جلوگیری از عود آن باعث پیش گیری از ابتلا به تب روماتیسمی و عارضه قلبی آن می‌شود. عامل بیماری استرپتوکوک بتاهمولتیک گروه A (استرپتوکوک پیوژن) است که از ۱۰۰ سال قبل شناخته شده و بیماری مخملک که فرم بثورری آنزین استرپتوکوک است از حدود ۴۰۰ سال قبل شرح داده شده است. گلو درد استرپتوکوکی در اجتماعات شبانه روزی نوجوانان و جوانان مانند مدارس شبانه روزی و سربازخانه‌ها زیادتر دیده می‌شود. انتقال بیماری معمولاً از فرد به فرد (تماس نزدیک) و از راه هوا توسط قطرات بسیار ریز